

Høringssvar om vejledning om sagsbehandling og kommunens opgaver efter barnets lov.

Tak for vejledning om sagsbehandling og kommunens opgaver efter barnets lov og for at få mulighed for, at komme med bemærkninger til vejledningen. Generelt set ser vi vejledningen, som værende i tråd med lovgivningen og bemærkninger til lovgivningen, hvorfor vi generelt ser det som en vejledning, som giver klarhed over, hvordan lovgivningen skal forstås og fortolkes.

Trods det har vi nogle bemærkninger og spørgsmål til vejledningen, som falder i nogle generelle bemærkninger og derefter i en række specifikke bemærkninger og spørgsmål til de specifikke punkter i vejledningen.

Generelle bemærkninger:

Brug for praksisnær formidling:

For at vejledning bliver brugbar, herunder særligt for ikke fagpersoner, finder vi det væsentligt, at den er formuleret i et tilgængeligt sprog, hvor fagsprog minimeres og/eller faglige termer forklares der hvor de er uundgåelige. Det er væsentligt at der i vejledningen fremkommer konkrete eksempler, fordi lovens intentioner om at have et tidssvarende børnesyn risikerer ikke blive realiseret fuldt ud i praksis. Vi vil generelt opfordre til, at vejledningen formuleres i et sprog, som gør det muligt for børn og unge og deres familier at kunne forstå lovgivningen og/eller som gør det muligt for børne – og ungerådgivere (og andre voksne) omkring dem at kunne formidle lovgivningen til dem.

Tydeliggørelse af klageadgang

Vi savner at børn og forældres klageadgang tydeliggøres i alle de tilfælde, hvor de har ret til at kunne klage, da det kan være vanskeligt, særligt for børn og forældre, at gennemskue hvad der anses for at være procesledede skridt og hvad der anses for at være afgørelser i forvaltningsretlig forstand.

Opfølgning på børns anmodninger

I de tilfælde hvor børn kan anmode om hjælp/støtte/indsats, men ikke får deres anmodning imødekommet savner vi, at der i vejledningen beskrives, hvor vigtigt det er, at barnet / den unge, dels får en forklaring på, hvorfor deres anmodning ikke imødekommes og dels får at vide hvad der gøres for, at de problemer / ønsker som barnets anmodning er udtryk for bliver taget alvorligt og hvad der gøres for, at sikre barnets/den unge trivsel i de situationer. Det kan være en meget svær situation for et barn/ung ikke at få imødekommet den hjælp/støtte/indsats det har anmodet om, hvorfor det er særdeles vigtigt, at der sikres ordentlig tid til opfølgning med ens børne – og ungerådgiver.

Opmærksomhed på sprogbrug

En af intentionerne med barnets lov er at komme af med stigmatiserende sprogbrug i den tidligere lovgivning, hvorfor vi anbefaler at vejledningen revideres, så brugen af ordet sag ikke anvendes. Vi anbefaler at der i stedet fx tales om indsatser fremfor sager i de situationer, hvor det giver mening.

Vi er fortsat kritiske over for terminologien omkring sagsbehandlingen, da vi finder at ordet screening og udredning lader til at være hentet fra sundhedsområdet og som giver uheldige associationer til diagnosticering og sygdom fremfor social støtte og trivsel. Begrebet screening og udredning kan endvidere skabe forvirring for de børn/unge der er i forløb i fx psykiatrien, hvor de screenes i ordenes egentlige forstand. Vi mener fortsat, at det vil være bedre med et andet begreb, når der er behov for at vurdere, hvorvidt børn og deres familier har behov for social støtte ift. deres trivsel. Det kunne fx hedde 'indledende vurdering' og belysning af.

Oversigt over Aldersgrænser

Vi vil anbefale at der udarbejdes en oversigt over de bestemmelser hvor der træder forskellige forpligtelser og rettigheder for børnene ind ift. aldersgrænser (10, 12 og 15). Lige nu findes det overblik ikke, når man læser vejledningerne. En oversigt vil tilvejebringe et overblik som vil være gavnligt både for rådgivere og for børn og familier.

Konkrete bemærkninger til specifikke punkter i vejledningen.

Punkt 11:

Barnet eller den unge indsættes i sætningen: "Fraflytningskommunen vil alene skulle oversende det, som kommunen vurderer, er relevant og nødvendigt for, at tilflytningskommunen vil kunne foretage en vurdering af **[barnet eller den unges,]** familiens eller de kommende forældres behov for hjælp og støtte.

Punkt 40:

Præciser at der ikke er formkrav til underretninger. De kan være både skriftlige og mundtlige osv.

Punkt 48:

Kom med konkrete eksempler på, hvordan det kan vurderes at gøre sig gældende, at man kan undlade at have en samtale med et barn eller en ung?

Endvidere vil det være godt at tilføje, at det er vigtigt at søge at tilvejebringe barnets perspektiver på anden vis, hvis en samtale med barnet eller den unge ikke er muligt.

Punkt 49:

Vi savner en nærmere præcisering af, hvad 'rimelig tid' vil sige, når en indsats skal genvurderes.

Punkt 65:

Af vejledningen fremgår flg. "En problemstilling, der vil kræve en børnefaglig undersøgelse, vil være *alvorlige eller komplekse sager*". Det er dels uklart hvad det betyder i praksis og dels ikke hensigtsmæssig sprogbrug at tale om menneskers liv som "sager". Sproget kan med fordel her foldes ud, så det fremgår at det er summen af barnets/familiens udfordringer og behov, deres ressourcer

samt kommunens indsatsmuligheder, der udgør en kompleksitet, der kalder på en afdækning der kommer hele vejen rundt om barnet/familiens situation. Tilføj gerne eksempel.

Punkt 66:

I punkt 66 står der: "Børn og unge kan altid anmode om det, men det vil bero på kommunens vurdering af sagens forhold, om en sådan undersøgelse kan iværksættes". Her vil det være hjælpsomt med nogle konkrete eksempler på, hvilke kriterier eller forhold som kan være grunde til, at barnet eller den unges anmodning ikke kan imødekommes.

For os vil det altid være et krisetegn når et barn eller en ung anmoder om, at få igangsat en børnefaglig undersøgelse og vi savner at det i vejledningen beskrives at det også er den måde kommunen skal anskue det på. Vi savner således at der tydeligere beskrives, hvordan barnets bekymringer skal håndteres, hvis kommunen vurderer, at de ikke vil iværksætte en undersøgelse. Her vil det for os at se være vigtigt, at det beskrives, hvordan børne – og ungeråd giver har et særligt ansvar for at tale med barnet og sikrer barnets trivsel. Senere beskrives det at der skal foretages en afdækning af barnets forhold efter paragraf 19, hvis der ikke iværksættes en børnefaglig undersøgelse, hvilket vi finder positivt, men vi finder det problematisk, at barnet ikke kan påklage denne afgørelse til Ankestyrelsen.

Punkt 78:

Vi ser meget positivt på, at det fremhæves at der peges på vigtigheden af at beskrive ressourcer hos barn og familien, som beskyttelsesfaktorer og ikke kun risikofaktorer, som ICS lægger op til. Der kan med fordel tilføjes, at det at få øje på barnets/forældrenes ressourcer og deltagelsesmuligheder er en vigtig brik at finde gode løsninger - og ikke blot er for at familien skal føle sig set.

Punkt 81

På s. 41 beskrives det "Barnet og den unge har ofte væsentlig viden om og perspektiver på sit eget liv". Her undrer valget af ordet 'ofte' os, da vi anskuer det på den måde, at barnet og unge altid har væsentlig viden om og perspektiver på sit eget liv. Vi foreslår derfor at "ofte" i denne sammenhæng slettes. Vi foreslår endvidere at ordet vellykket i den efterfølgende sætning erstattes af ordet "retvisende" for at understrege at barnet/den unge/forældrenes viden er afgørende for at tilvejebringe et fuldt billede af den aktuelle situation.

Punkt 175.

Det fremgår af § 139, stk. 6, i barnets lov, at fuldbyrdelse af afgørelser omfattet af § 139, stk. 1, skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader og med henblik på at sikre barnets eller den unges bedste. Kommunen skal afsøge mulighederne for at opnå forældremyndighedsindehaverens, barnets eller den unges og eventuelt andre familiemedlemmers eller netværkets frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse, medmindre hensynet til barnets eller den unges behov i afgørende grad taler imod dette.

Her savnes flere eksempler på, hvilke overvejelser der kan være væsentlige ift. at gøre det skånsomt, når politiet medvirker til at fuldbyrde en anbringelse.

Punkt 107

Det foreslås, at der i vejledningen medtages formuleringer fra de særlige bemærkninger til lovens §21 stk. 5, der uddyber formålet med at tilknytte to sagsbehandlere ifm. væsentlige møder samt det personrettede tilsyn. Fx: "Tilknytningen af to rådgivere har til formål at styrke barnets eller den unges tryghed, stabilitet og kontinuitet i møder med kommunen. Det skal sikre at barnet eller den unge både kender sin primære børne- og unge rådgiver og en anden rådgiver der kan træde til i forbindelse med sygdom, ferie, barsel mv. Hos barnets primære børne- og ungerådgiver."

Punkt 115:

Præciser at afdækningen også skal afdække barnet/den unges ønsker/drømme for egen situation.

Punkt 180 – 186.

Her kan det med fordel udfoldes mere, hvordan en anbringelse kan ske så skånsomt som muligt. Formuleringen om at man kan besøge anbringelsesstedet inden virker vag, og her kunne en formulering hvor der blev skrevet at barnet bør besøge anbringelsesstedet inden være ønskelig. Vi er klar over der kan være tale om situationer, hvor det er helt akut og dermed ikke muligt, men vi kunne godt ønske os nogle stærkere anbefalinger ift. hvordan overgangen til anbringelse kan håndteres.

Kapitel 9 om gratis advokatbistand:

I forlængelse af beskrivelserne af bestemmelserne om børn og forældre ret til gratis advokatbistand kunne det være væsentligt at skrive mere om vigtigheden af at oplyse børn om deres ret til advokat. Her kunne det være godt med nogle gode råd til børne- og unge rådgiverne om hvordan børn kan fortælles om det, så de får kendskab til deres rettigheder på en måde, så det bliver meningsfuldt for dem.

Punkt 189

Vi mener at pædagoger er uddannet til at bedrive pædagogik og ikke til at yde behandling. Ordet "behandling" foreslås derfor erstattet med "indsats" i flg. sætning: "Er der tale om et barn eller en ung, som skal flyttes mod sin vilje fra f.eks. en plejefamilie til en børne- og ungehjem for at modtage en meget specialiseret pædagogisk **behandling indsats**, som barnet eller den unge ikke kan få under sit fortsatte ophold i plejefamilien..."

Punkt 200

Det er uklart om/hvilke andre særlige situationer der kan udløse ret til advokatbistand udover det nævnte eksempel. I afsnittet der gengiver principmeddelelse 184-12 fremstår det som om det alene er den konkrete situation hvor kommunen har undladt at fastsætte samvær og afbrydelsen af samvær derfor ikke har været forelagt b&u udvalget. Men i pkt. 200 fremgår situationen om samvær blot som eksempel på en situation der kan udløse ret til gratis advokatbistand. Det er afgørende for barnet/den unge/familien at vejledningen hjælper til at anskueliggøre deres rettigheder der hvor lovteksten kan være tvetydig. Vi foreslår derfor at teksten her gøres konsekvent og

udbygges/kvalificeres med nogle principper el.lign. Som man kan forholde sig til såfremt der er flere situationer end den nævnte der udløser ret til gratis advokatbistand.

Punkt 210. Det fremgår af § 142, stk. 2, i barnets lov, at inden børne- og ungeudvalget træffer afgørelse, skal forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge, advokaten og eventuel anden bisidder for forældremyndighedsindehaveren eller barnet eller den unge have lejlighed til at udtale sig over for børne- og ungeudvalget. Dette kan dog, for så vidt angår barnet eller den unge, undlades, hvis barnet er under 10 år, eller hvis det må antages at være til skade for barnet eller den unge.

Her kunne vi ønske os nogle eksempler på, hvornår det antages at være til skade for barnet eller den unge.

Punkt 261

Forklar hvad "trangsbestemt" betyder. Det er vigtigt at øge vejledningens tilgængelighed for ikke-fagpersoner, herunder både børn, unge og forældre ved at minimere anvendelsen af juridiske fagudtryk eller ved at uddybe betydningen der hvor de ikke kan undgås.

Med venlig hilsen

David Adrian Pedersen
Formand

Camilla M. Kronborg
Sekretariatsleder

16-01-2024